

Одеський національний медичний університет

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 65-річчю
від дня заснування стоматологічного
факультету ОНМедУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТОМАТОЛОГІЇ

19 вересня 2023 року
Тези доповідей

Одеський національний медичний університет

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З
ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 65-річчю від дня заснування
стоматологічного факультету ОНМедУ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СТОМАТОЛОГІЇ**

19 вересня 2023 року

Тези доповідей

УДК 616.31 (477.7425) (043.2)

Головний редактор:

ректор, академік НАМН України,
професор Валерій ЗАПОРОЖАН

Заступник голови:

декан стоматологічного факультету,
доцент Володимир ВАЛЬДА

Редакційна колегія:

професор Станіслав ШНАЙДЕР
професор Василь СКИБА
професор Анатолій ГУЛЮК
професор Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ
професор Павло РОЖКО
професор Оксана ДЄНЬГА
професор Сергій ПУХЛІК
професор Анастасія ДЄНЬГА

Технічні секретарі:

Тетяна ПРИБОЛОВЕЦЬ
Владислав ЛИСЕНКО

Актуальні питання стоматології: наук.-практ. конф. з всеукраїнською участю, присвячена 65-річчю від дня заснування стоматологічного факультету ОНМедУ. Одеса, 19 вересня 2023 року: тези доп. - Електронне видання. - Одеса: ОНМедУ, 2023, - 105 с.

У тезах доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 65-річчю від дня заснування стоматологічного факультету ОНМедУ, наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 616.31 (477.7425) (043.2)

здоров'я пацієнтів. Наприклад, вивчається зв'язок між захворюваннями ясен та серцево-судинними захворюваннями [8].

Розробка нових протоколів лікування. В межах цього напряму дослідження спрямовані на розробку нових протоколів лікування стоматологічних захворювань. Це допомагає покращити якість лікування та підвищити успішність терапії.

Висновки. Актуальні напрями дослідження в терапевтичній стоматології включають розвиток нових методів лікування, профілактику та раннє виявлення захворювань, використання нових матеріалів та технологій, вивчення впливу системних захворювань на стан порожнини рота, вплив стоматологічних захворювань на загальне здоров'я, розробку нових протоколів лікування. Ці дослідження сприяють покращенню якості лікування, запобіганню захворювань та збереженню природних зубів, а також підвищують естетичний вигляд зубів та усмішки пацієнтів. Враховуючи поширеність стоматологічних захворювань та зростання свідомості про їхню важливість, терапевтична стоматологія є надзвичайно актуальною галуззю стоматології.

Біохімічні показники ясен щурів при експериментальному моделюванні пародонтиту на тлі аліментарного дефіциту Вітаміну-Д

Шнайдер С. А., Сухомейло Д. О., Рейзвіх О. Е., Христова М.Т.

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

Дефіцит та недостатність вітаміну D нині розглядається як глобальна проблема. Тривожна ситуація виявлена в дітей: нормальний вміст вітаміну D реєструвався лише в 1,4 % обстежених, в 92,2 % виявився виражений його дефіцит [1, 2]. Регуляція вітаміном D фосфорно-кальцієвого обміну та метаболізму кісткової тканини, а також протизапальний та імуномодулюючий ефект, вплив на клітинну проліферацію та дифференціювання можуть суттєво впливати на стан органів порожнини рота, обумовлюючи зокрема розвиток

хвороб пародонта [3, 4]. Розробка комплексу супроводу лікування стоматологічних захворювань у дітей на фоні дефіциту вітаміну D є актуальним завданням сучасної стоматології. Мета дослідження. Експериментальна оцінка на щурах, на тлі моделі аліментарного дефіциту вітаміну D, змін біохімічних показників ясен під дією розроблених лікувально-профілактичних заходів.

Матеріали і методи дослідження. В експериментальній роботі використовували наступні препарати: гель Мумійо (ДУ «ІСЦЛХ НАМН», Україна), «Міцні зуби» (ТОВ ВТФ «Фармаком», Україна), Аквадетрим вітамін D3 (Medana Pharma S. A., Польща). Дослідження проведено на 36 білих щурах лінії Wistar обох полів (1 місяць, маса 100 ± 5 г), яких поділили на 3 групи. 1 група – інтактні; 2 група – відтворення моделі D-дефіцитного аліментарного пародонтиту [5]; 3 група - відтворення моделі та застосування лікувально-профілактичного комплексу. Визначали рівень біохімічних маркерів системного запалення: активність еластази та вміст малонового діальдегіду (МДА) [6, 7], активність уреази, активність каталази і кислій фосфатази [8, 9, 10]. При статистичній обробці отриманих результатів використовувалася комп'ютерна програма STATISTICA 6.1. для оцінки їхньої достовірності та похибок вимірювань.

Результати та обговорення. В яснах 2-ої групи тварин, у якої моделювали аліментарний D-дефіцитний пародонтит відбулася інтенсифікація процесів запалення і ПОЛ: вміст МДА достовірно підвищився у 1,6 рази ($P_1 < 0,001$) у самців і в 1,5 рази у самок ($P_1 < 0,001$), а активність еластази достовірно збільшилась на 15,6 % ($P_1 < 0,02$) у самців і на 31,5 % ($P_1 < 0,02$) у самок, порівняно з інтактною групою. Введення ЛПК у тварин 3-ої групи сприяло ефективному зниженню інтенсивності перекисного окислення ліпідів та послабленню процесів запалення. В яснах щурів-самців 3-ої групи спостерігалася тенденція зниження показників активності еластази на 14 % ($P_2 < 0,002$) і на 13,3 % у самок ($P_2 < 0,02$) та достовірне зниження рівню МДА на 12,9 % ($P_2 < 0,01$) у щурів-самців і на 27,14 % ($P_2 < 0,001$), відповідно у самок в порівнянні з параметрами у 2-й групі. Найбільш значиме зниження вмісту МДА спостерігалася в яснах

самок-тварин 3-ї групи: у 1,1 рази та 1,01 рази відповідно показників активності еластази у групі самців та максимально досягло значень групи 1. Активність каталази в яснах щурів при моделюванні аліментарного D-дефіцитного пародонтиту зменшилась на 22 % у самців ($P1 < 0,001$) та на 12,1 % у самок ($P1 < 0,01$). Антиоксидантно-прооксидантний індекс в даній групі достовірно знизився в 2,04 рази ($P1 < 0,001$) у самців та в 1,7 рази ($P1 < 0,001$) у самок по відношенню до інтактної групи. Отримані данні свідчать про порушення балансу антиоксидантних і прооксидантних систем на користь останніх. Встановлено, що застосування ЛПК призвело до стимулювання антиоксидантної активності: в яснах щурів з групи 2 і групи 3 активність каталази у самців зросла на 21,4 %, у самок на 6,8 %, що значно менше, ніж у самців. Система антиоксидантного захисту у самців щурів під впливом ЛПК стала більш активна ніж у самок. Активність КФ вірогідно підвищилась при патології, яка була спричинена аліментарним дефіцитом вітаміну D ($P1 < 0,001$), причому у самок показник зростає на 32,3% ($P1 < 0,001$) і на 22% ($P1 < 0,001$) відповідно у самців. Підвищення активності кислої фосфатази, може сприяти демінералізації зубів та зміні мікробіоценозу в ротовій порожнині. Після застосування ЛПК показники достовірно ($P2 < 0,001$) наблизилися до рівня інтактної групи. Про активне розмноження умовно-патогенних бактерій свідчить висока активність уреазу в яснах щурів групи 2 в порівнянні з інтактною: достовірне збільшення на 38,7 % у самців ($P1 < 0,001$) та 42,6 % у самок ($P1 < 0,001$). Після застосування ЛПК (група 3) фіксуємо зниження активності цього ферменту на 12,7 % у самців та на 33,5 % у самок ($P2 < 0,001$).

Висновки. В умовах пародонтиту на тлі аліментарного дефіциту вітаміну D наявні інтенсивні процеси системного запалення, активації перекисного окислення ліпідів, а також запалення та посилення контамінації умовно-патогенної мікробіоти на яснах, а також зниження антимікробного та антиоксидантного захисту. Найбільш виражений процес запалення ясен спостерігали у щурів самок.

Застосування лікувально-профілактичного комплексу на фоні модельованого аліментарного D-дефіцитного пародонтиту надавало коригуючу дію на зміни в яснах тварин. Запропонований лікувально-профілактичний комплекс ефективно знижував процеси запалення, перекисного окиснення ліпідів, розвиток умовно-патогенної мікробіоти, повільно стимулював неспецифічний антимікробний та антиоксидантний захист в порожнині рота.

Вміст лактату в раковій пухлині при застосуванні регіонарної гіперглікемії

Лунгу К. В., Лунгу В.І.

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

Вступ. Характерною рисою метаболізму клітин злоякісної пухлини є їх висока потенційна здатність до анаеробного гліколізу - утилізації глюкози при відсутності кисню з утворенням лактату. Пухлина функціонує в організмі як «пастка» глюкози. Ракові клітини споживають глюкозу зі швидкістю незрівнянно вищою, ніж та, з якою вона надходить до пухлини. Гіперглікемія, заснована на зниженні рН пухлинної тканини, зайняла міцне місце серед методів посилення променевої та хіміотерапії . У науковій літературі за останні 10 років наводяться роботи по використанню внутрішньо-артеріальної інфузії глюкози в клінічній практиці при хіміорадіотерапії злоякісних пухлин різних локалізацій . Існують злоякісні пухлини з низькою чутливістю до хіміотерапії. Подолати хіміорезистентність гіпоксичних пухлинних клітин можливо, якщо «наситити» їх глюкозою.

Метою даного дослідження є вивчення зміни вмісту лактату в пухлинної тканини до і після створення режиму регіонарної гіперглікемії.

Матеріали та методи. Основу дослідження склав біопсійний матеріал (21 ділянку пухлинної тканини) від 7 хворих на плоскоклітинний рак слизової оболонки дна порожнини рота різного ступеня диференціювання. Серед усіх

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ СТОМАТОЛОГІЇ.....	3
Комбіноване використання шкірно-м'язового клапотя грудної клітини та круглого шкірно-жирового клапотя за В.П. Філатовим в усуненні дефектів вогнепального походження, Гулюк А.Г, Педченко Д.М.....	3
Історія кафедри терапевтичної стоматології, Скиба В.Я, Івченко Н.А.....	5
Відновлення кісткового пародонтального дефекту біологічно активним матриксом в експерименті, Вишневська Г.О.....	8
Розвиток здібностей здобувачів освіти, як один із факторів процесу навчання, Крикляс К.В., Крикляс В. Г., Дмитрієва Н.Б.....	12
Особливості навчання студентів стоматологів-ортопедів у воєнний час, Рожко П.Д., Чередниченко А.В., Лисенко В.В.....	17
Вплив ортодонтичного лікування на стан порожнини рота, Сулова О.В., Кордонець О.Л., Желізняк Н.А.....	21
Шляхи розвитку медичного освітнього процесу в умовах сучасності, Янішен І.В., Кричка Н.В.....	23
Оцінка структурно-функціонального стану кісткової тканини дітей шкільного віку хворих на епілепсію, Деньга О.В., Коновалов М.Ф., Новікова Ж.О.....	25
Показники статичних та динамічних оклюзійних вимірів т-скан у ортодонтичних пацієнтів Коваль С.М., Коваль С.С.....	29
Впровадження експертної системи з діагностики пульпіту в освітній процес, Гаджула Н. Г., Шінкарук-Диковицька М. М., Ковальчук Л. О.....	30

Досвід лікування переломів вилицеорбітального комплексу, Парасочкіна В.В.....	33
Деякі аспекти формування професійного клінічного мислення у студентів стоматологічного факультету, Горб-Гаврильченко І.В.....	34
Біохімічні показники ротової рідини у дітей з основними стоматологічними захворюваннями на тлі надмірної маси тіла, Цушко І.О., Лабунець О.В.....	36
Аналіз ефективності використання методу полімеразної ланцюгової реакції для діагностики деструкції тканин пародонту у хворих на цукровий діабет та планування лікувальних заходів Світлична О.М., Кленовська С.В., Саввова А.О., Сеннікова Г.М., Лисенко Т.О.....	40
Актуальні напрями дослідження в терапевтичній стоматології, Строченко Є.О.....	42
Біохімічні показники ясен щурів при експериментальному моделюванні пародонтиту на тлі аліментарного дефіциту Вітаміну-Д, Сухомейло Д. О., Рейзвіх О. Е., Христова М.Т.....	44
Вміст лактату в раковій пухлині при застосуванні регіонарної гіперглікемії, Лунгу К. В., Лунгу В.І.....	47
Мікроядра ексфолюативних клітин букального епітелію як маркер мутагенного ефекту цитостатиків, Лунгу К. В., Лунгу В.І.....	50
Стоматологічний статус дітей з сенсорною депривацією зору, Шпак С. В. , Деньга О. В.....	52
Дослідження впливу препаратів Мерказоліл та L-Тироксин на терміни прорізування зубів у Щурів, Гороховський В.В.....	55
Проблема поширеності паління серед осіб підліткового та юнацького віку, Лісецька І.С.....	56
СЕКЦІЯ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ.....	60
Особливості викладання оториноларингології на стоматологічному факультеті, Пухлік С.М., Тітаренко О.В., Добронравова І.В.....	60

Фоніатричні порушення при одонтогенних синуситах. Особливості викладання, Пухлік С.М., Добронравова І.В., Тітаренко О.В.....	63
Визначення та структура причин ротового дихання у дітей з зубощелепними аномаліями, Дєдикова І.В.....	66
Лікування запальних захворювань лімфоглоткового кільця з метою профілактики карієсу, Чернишева І.Е.....	69
Клінічні види та ознаки злоякісного новоутворення шкіри зовнішнього носа та обличчя, Євчева А.Ф.....	71
Вивчення мікроорганізмів, які утворюють біоплівки при патології ротоглотки та шляхи корекції біоценозу, Пухлік С.М., Щелкунов О.П., Щелкунов О.А.....	72
Гіпертрофія шилоподібних відростків скроневої кістки, однобічні болі в горлі, С.М. Пухлик, А.П. Щелкунов, О.А. Щелкунов.....	76
Профілактичне застосування респіраторного пробіотика streptococcus salivarius K12 у хворих з рекурентними тонзилітами, Тагунова І. К., Пухлик С. М., Андрєєв О. В., Богданов К. Г.....	78
Оцінка операції тонзилектомії відносно різних видів знеболювання та з урахуванням застосування гемостатичної підтримки, Колесніченко В.В.....	81
Динаміка зміни функціонального стану фагоцитарної системи нейтрофілів у хворих на цілорічний алергічний риніт, Богданов В. К.....	83
Комплексна оцінка стану злоякісних новоутворень шкіри зовнішнього носа, Євчева А.Ф.....	84
Клінічні види та ознаки злоякісного новоутворення шкіри зовнішнього носа та обличчя, Євчева А. Ф.....	87
Анатомічні та фізіологічні особливості будови ротоглотки в розрізі частоти розвитку злоякісних їх захворювань,Євчев Ф.Д. Пухлік С. М. ,Вальда В.В., Пилипюк М.В. Євчева А.Ф.....	89

Клінічна симптоматика та лікування злоякісних новоутворень ротоглотки, Євчев Ф.Д., Пилипюк М.В., Пухлік С. М., Євчева А.Ф.....	94
Особливості клініки та діагностики раку ротоглотки, Пухлік С.М.....	96
Основні причини розвитку злоякісних пухлин шкіри зовнішнього носа, обличчя та тулубу, Пухлік С. М., Євчева А.Ф.....	98
Гіпертрофія лімфоїдної тканини глоткового кільця на фоні гіпомагніємії у дітей. Методи корекції, Андрєєв О. В., Пухлік С. М., Тагунова І. К., Богданов К. Г.....	100
Динаміка зміни деяких показників клітинного імунітету барабанної порожнини під час лікування секреторного середнього отита, Богданов К. Г., Тагунова І. К., Андрєєв О. В., Богданов В. К.....	102

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТОМАТОЛОГІЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ
УЧАСТЮ,

присвячена 65-річчю від дня заснування
стоматологічного факультету ОНМедУ

19 вересня 2023 року

Тези доповідей

Провідний редактор О. В. Бровкін

Редактор А. А. Гречанова

Художній редактор А. В. Попов

Технічний редактор Р. В. Мерешков

Коректор О. В. Титова

Видання можна знайти

в репозиторії Одеського національного медичного
університету за посиланням <https://repo.odmu.edu.ua>

Електронне видання Формат 60x84/8.

Ум. друк. арк. 12,71 Зам 2579.

Одеський національний медичний університет

65082, Одеса, Валіховський пров., 2.

Тел: (048) 723-42-49, факс: (048) 723-22-15

e-mail: office@onmedu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №668 від 13.11.2001

